

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

فوق العاده ګڼه

مقررۀ کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا

تاریخ نشر: (۲۰) اسد سال ۱۳۸۸ هـ. ش. نمبر مسلسل: (۹۹۱)

مصوبه شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان درباره انفاذ مقرره کاهش و جلوگیری از آلودگی
هوا

شماره: (۱۸)

تاریخ: ۱۳۸۸/۴/۲۹

مقرره کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا که بداخل (۶) فصل و (۴۷) ماده از طرف شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به تصویب رسیده است منظور می دارم.

این مصوبه همراه با مقرره از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

مقرره کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا

فصل اول

احکام عمومی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱	مبني.....	ماده اول:
۱	اهداف.....	ماده دوم:
۱	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۲	منابع آلوده کننده هوا.....	ماده چهارم:
۳	منبع آلودگی هوا و تعیین حد مجاز آن.....	ماده پنجم:

فصل دوم

وسایط نقلیه و سایر وسایل موتور دار

۳	تصدیق نامه خاص.....	ماده ششم:
۳	ایجاد مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا.....	ماده هفتم:
۴	تنظیم سیر و حرکت وسایط نقلیه.....	ماده هشتم:
۴	وضع ممنوعیت و محدودیت.....	ماده نهم:
۴	اتخاذ تدابیر.....	ماده دهم:
۵	کنترول فلتر.....	ماده یازدهم:
۵	تعیین اوقات عبور و مرور وسایط نقلیه.....	ماده دوازدهم:

فصل سوم

فابریکه ها، کارخانه ها، منابع تجارتي و خانگی و متفرقه

- ماده سیزدهم: رعایت معیار های محیط زیستی حین احداث ۶
- ماده چهاردهم: اختصاص فضای سبز ۶
- ماده پانزدهم: استفاده از مواد احتراقی مناسب ۶
- ماده شانزدهم: بدسترس گذاشتن ستندردها ۷
- ماده هفدهم: تعیین میعاد رفع آلودگی ۷
- ماده هجدهم: تعطیل فعالیت ۸
- ماده نوزدهم: انتقال ۸
- ماده بیستم: اعلان معیار ها ۸
- ماده بیست و یکم: داشتن حق اعتراض ۸
- ماده بیست و دوم: منع توريد مواد نفتی بی کیفیت ۹
- ماده بیست و سوم: بخش و انتشار مواد آلوده کننده ۹

فصل چهارم

کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا

- ماده بیست و چهارم: ترکیب کمیسیون ۱۰
- ماده بیست و پنجم: وظایف و صلاحیت های کمیسیون ۱۱
- ماده بیست و ششم: مکلفیت وزارت صحت عامه ۱۱
- ماده بیست و هفتم: مکلفیت وزارت اطلاعات و فرهنگ ۱۲
- ماده بیست و هشتم: مکلفیت وزارت امور خارجه ۱۲
- ماده بیست و نهم: مکلفیت وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ۱۲

- ماده سی ام: مکلفیت وزارت ارشاد، حج و آقاف..... ۱۲
- ماده سی و یکم: مکلفیت وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی..... ۱۲
- ماده سی و دوم: مکلفیت وزارت های معارف و تحصیلات عالی..... ۱۳
- ماده سی و سوم: مکلفیت وزارت زراعت، آبیاری و مالداری ۱۳
- ماده سی و چهارم: مکلفیت وزارت انرژی و آب..... ۱۳
- ماده سی و پنجم: مکلفیت سایر ادارات..... ۱۳

فصل پنجم

احکام مؤیدات

- ماده سی و ششم: تأدیب متخلفین وسایط نقلیه..... ۱۴
- ماده سی و هفتم: تأدیب مالک یا مسؤل فابریکه یا کارخانه..... ۱۴
- ماده سی و هشتم: تخلف و تعقیب عدلی..... ۱۴
- ماده سی و نهم: تأدیب مالک یا مسؤل منابع تجارتي، خانگی و سایر منابع..... ۱۵
- ماده چهلیم: تأدیب ممانعت تفتیش..... ۱۵
- ماده چهل و یکم: تأدیب متخلف..... ۱۵
- ماده چهل و دوم: تعقیب عدلی مفتش..... ۱۵

فصل ششم

احکام متفرقه

- ماده چهل و سوم: تاریخ آغاز تطبیق..... ۱۶
- ماده چهل و چهارم: صلاحیت مفتش..... ۱۶
- ماده چهل و پنجم: تایخ آغاز تفتیش..... ۱۶
- ماده چهل و ششم: تحصیل جریمه های نقدی..... ۱۶

ACKU

مقرره کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این مقرره به تاسی از حکم ماده بیست و دوم و رعایت حکم فقره (۲) ماده هفتادم قانون محیط زیست وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرره عبارت اند از:

- ۱- کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا و عوامل مخرب محیط زیست.
- ۲- جلوگیری از اثرات سوء هوای آلوده بالای صحت انسان و سلامت محیط زیست.
- ۳- جلوگیری از انتشار و ازدیاد عناصر تغییر دهنده خواص فیزیکی و کیمیای هوای آزاد.
- ۴- بهبود وضع محیط زیست.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره معانی ذیل را افاده می نماید:

- ۱- آلودگی هوا: وجود و انتشار یک یا چند آلوده کننده اعم از جامد، مایع، گاز و تشعشعات در هوای آزاد به مقدار و مدتی که کیفیت آن را طوری تغییر دهد که برای صحت و سلامت انسان، حیوان، نبات و سایر موجودات زنده مضر باشد.
- ۲- مواد آلوده کننده هوا: هر نوع ماده جامد، مایع، گاز، بخار، و تشعشعات صوتی یا مجموعه از ترکیب آنها که در هوای آزاد انتشار و باعث آلودگی یا ازدیاد آلودگی هوا گردیده، مانند دود، دوده، ذرات معلق، اکسید های گوگرد، اکسید های اوزون، مونواکساید کاربن، اکسید کننده ها، هایدروکاربن ها، اسید ها، آمونیاک و امثال آن.

۳- حد مجاز آلودگی هوا: حدود است که از طرف اداره ملی حفاظت محیط زیست جهت تعیین حد اکثر میزان قابل قبول آلودگی در هوا مشخص می گردد.

۴- وسایط نقلیه مجاز: وسایط نقلیه است که در کلیه ساعات شبانه روزی شامل ترافیک جاده بوده و بدون نیاز به داشتن اجازه نامه خاص سیر و حرکت می نماید.

۵- منابع تجارتي: محلات است که جهت انجام فعالیت های مختلف تجارتي و خدماتی و نگهداری و عرضه تولیدات، اموال و خدمات مورد استفاده قرار می گیرد، مانند هتلها، مهمانخانه ها، رستورانها، شیرینی پزیها، نانواییها، حمامها، فارم های مالداري و مرغداري مراکز صنعتی، کشتار گاه ها، مؤسسات نگهداری حیوانات، مراکز صحتی و امثال آن.

۶- منابع خانگی: منازل، واحد ها و مجتمع های مسکونی و سایر اماکن ثابت و سیار است که صرف برای سکونت مورد استفاده قرار می گیرد.

۷- منابع متفرقه: غیر از منابع وسایط نقلیه و سایر وسایل موتور دار، فابریکه ها، کارخانه ها، منابع تجارتي و خانگی اعمالی است که موجب آلودگی هوا می گردد مانند سوختاندن زباله ها و انباشتن مواد زاید و متعفن در هوای آزاد.

۸- تصدیق نامه خاص: سند کتبی است مبنی بر رعایت حد مجاز آلودگی هوا که از طرف مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا به صورت برجسب صادر و بر روی وسایط نقلیه نصب می شود.

۹- مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا: مراکز است که به منظور آزمایش و معاینه وسایط نقلیه موتور دار جهت تعیین حد مجاز آلودگی هوا مطابق احکام این مقررہ ایجاد می شود.

منابع آلوده کننده هوا

ماده چهارم:

منابع آلوده کننده هوا عبارت اند از:

۱- وسایط نقلیه و سایر وسایل موتور دار.

۲- فابریکه ها، کارخانه ها و منابع تجارتي، خانگی و منابع متفرقه.

منع آلودگی هوا و تعیین حد مجاز آن

ماده پنجم:

- (۱) پخش و انتشار هر نوع مواد آلوده کننده هوا بیش از حد مجاز ممنوع می باشد.
- (۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست حد مجاز انتشار آلودگی هوا را تعیین و تثبیت نموده و از طریق رسانه های همگانی به اطلاع عامه می رساند.

فصل دوم

وسایط نقلیه و سایر وسایل موتور دار

تصدیقنامه خاص

ماده ششم:

- (۱) سیر و حرکت وسایط نقلیه و استفاده سایر وسایل موتوردار که بیش از حد مجاز، دود و مواد آلوده کننده را در هوا منتشر می نماید، ممنوع است.
- (۲) مالکین یا رانندگان وسایط نقلیه و سایر وسایل موتوردار مکلف اند، وسایط نقلیه یا وسیله موتوردار مربوط را با آله تصفیه دود (فلتر) مجهز نمایند.
- (۳) مالکین یا رانندگان وسایط نقلیه و سایر وسایل موتوردار مکلف اند، جهت سیر و حرکت یا استفاده از آنها تصدیقنامه خاص مبنی بر رعایت حد مجاز انتشار مواد آلوده کننده را از مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا اخذ نمایند.
- (۴) سیر و حرکت وسایط نقلیه موتوردار بدون داشتن تصدیقنامه مندرج فقره (۳) این ماده از مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا، ممنوع می باشد.

ایجاد مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا

ماده هفتم:

- (۱) وزارت امور داخله مکلف است به مشوره و همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست و شاروالی ها مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا را در مرکز و ولایات ایجاد نماید.
- (۲) مالکین یا رانندگان مکلف اند سال یکبار واسطه نقلیه مربوط را در مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا، معاینه نموده و تصدیقنامه خاص فعالیت را اخذ نمایند.

(۳) مصارف معاینه و وسایط نقلیه موتور دار در مراکز معاینات جلوگیری از آلودگی هوا از نزد مالک یا راننده و وسایط نقلیه مطابق تعرفه که توسط وزارت امور داخله و اداره ملی حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب شورای وزیران میرسد، اخذ می گردد.

تنظیم سیر و حرکت وسایط نقلیه

ماده هشتم:

وزارت های ترانسپورت و هوانوردی ملکی و امور داخله، شاروالی ها و سایر ادارات ذیربط مکلف اند، سیر و حرکت وسایط نقلیه و سیستم انتقالات شهری و باربری را طوری تنظیم نمایند که بر علاوه کاهش آلودگی هوا جوابگوی نیازمندی های شهری نیز باشد.

وضع ممنوعیت و محدودیت

ماده نهم:

(۱) هر گاه به علت کیفیت خاص جوی، آلودگی هوای شهرها به حدی برسد که به تشخیص وزارت صحت عامه، صحت انسان و سلامت محیط زیست را شدیداً به مخاطره بیندازد، اداره ملی حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت امور داخله و شاروالی ها، ممنوعیت ها یا محدودیت های موقت زمانی، مکانی و نوعی را برای منابع آلوده کننده هوا وضع نموده و بلافاصله از طریق رسانه های همگانی به اطلاع عامه می رساند.

(۲) در حالات مندرج فقره (۱) این ماده، تمام اشخاص حقیقی و حکمی ذیربط مکلف اند طبق رهنمود وضع شده، عمل نمایند.

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند در صورت کاهش آلودگی هوا ممنوعیت و محدودیت های مندرج فقره (۱) این ماده را رفع و از طریق رسانه های همگانی به اطلاع عامه برساند.

اتخاذ تدابیر

ماده دهم:

وزارت های تجارت و صنایع و مالیه مکلف اند به منظور رعایت معیار های محیط زیستی حین تولید و توزیع وسایط نقلیه و سایر وسایل موتور دار و پرزه جات مرتبط به احتراق آنها، تدابیر لازم را اتخاذ نمایند.

کنترول فلتز

ماده یازدهم:

(۱) وزارت امور داخله به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است استفاده از آله مخصوص تصفیه دود (فلتر) را در وسایط نقلیه وسایر وسایل موتور دار مطابق احکام این مقررہ ترویج و کنترول نماید.

(۲) وزارت امور داخله مکلف است به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست انجن وسایط نقلیه وسایر وسایل موتور دار رابا استفاده از دستگاه های عصری به منظور تثبیت حد مجاز آلودگی هوا طبق طرز العمل مربوط معاینه و نشان ها و علایم مربوط را تهیه و نصب نماید.

تعیین اوقات عبور و مرور وسایط نقلیه

ماده دوازدهم:

وزارت امور داخله مکلف است به همکاری وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی، شاروالی ها و اداره ملی حفاظت محیط زیست اوقات عبور و مرور وسایط نقلیه را در داخل شهر ها تعیین و بعد از تأیید کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا مورد تطبیق قرار دهند.

فصل سوم

فابریکه ها، کارخانه ها، منابع تجاری و خانگی و متفرقه

رعایت معیار های محیط زیستی حین احداث

ماده سیزدهم:

- (۱) تأسیس و احداث هر نوع فابریکه و کارخانه، میدان هوایی و ترمینال بارگیری و تغییر محل و توسعه آنها بر علاوه رعایت اسناد تقنینی نافذ مطابق احکام قانون محیط زیست و مقرر های مربوطه آن صورت می گیرد.
- (۲) اداره حمایت از سرمایه گذاری (آیسا)، وزارت معادن و سایر ادارات صادر کننده جواز تأسیسات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، قبل از صدور جواز، موافقه اداره ملی حفاظت محیط زیست را در زمینه اخذ نمایند.
- (۳) دارندگان جواز مکلف اند محل احداث تأسیسات مندرج فقره (۱) این ماده را مطابق شرایط جواز تعیین نمایند.

اختصاص فضای سبز

ماده چهاردهم:

- (۱) وزارت انکشاف شهری، شاروالی ها و سایر مراجع ذیربط مکلف اند حین طرح و ترتیب نقشه های تأسیسات مندرج فقره (۱) ماده سیزدهم این مقرر شهر ها، شهرک ها و مجتمع های مسکونی فضای سبز و باز را مطابق احکام قانون محیط زیست اختصاص داده و بعد از تأیید اداره ملی حفاظت محیط زیست تطبیق نمایند.
- (۲) شاروالی ها و مالکین و مسئولین، فابریکه ها، کارخانه ها، شهرکها، مجتمع های مسکونی، داشهای چونه و خشت پزی و سایر تأسیسات عام المنفعه مکلف اند حد اقل ده فیصد مساحت را برای فضای سبز و باز تخصیص داده و اشجار مناسب را در آن غرس نمایند.
- (۳) بهره برداری از فابریکه ها، کارخانه ها، شهرکها، مجتمع های مسکونی و سایر تأسیسات عام المنفعه بعد از رعایت حکم مندرج فقره (۲) این ماده صورت می گیرد،

استفاده از مواد احتراقی مناسب

ماده پانزدهم:

اشخاص و مراجع مندرج ماده چهاردهم این مقرر مکلف اند از مواد سوخت و سیستم احتراقی مناسب که اثرات سوء آن بالای هوا بیش از حد مجاز نباشد، استفاده نمایند.

ماده شانزدهم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است به همکاری ادارات ذیربط ستندرد کیفیت هوای پاک و ستندرد های آلوده کننده حاصل از تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر که به هر طریق وارد هوای آزاد می گردند، برای هر منطقه و با توجه به کیفیت هوا و مناسبات زیست محیطی آن مناطق، تهیه نموده و به دسترس متقاضیان و مسؤلان مربوط قرار دهد.

(۲) ستندرد های مندرج فقره (۱) این ماده بعد از تصویب شورای وزیران مرعی الاجراء پنداشته می شود.

تعیین ميعاد رفع آلودگی

ماده هفدهم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است، تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر را که هوا را آلوده می سازد، مشخص نموده و با تعیین نوع و حد آلودگی به مالکین یا مسؤلین آنها ابلاغ نماید.

(۲) مالکین و مسؤلین تأسیسات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند در موعده تعیین شده اداره ملی حفاظت محیط زیست به رفع آلودگی هوا اقدام نمایند.

(۳) هر گاه مالکین یا مسؤلین مندرج فقره (۱) این ماده ميعاد تعیین شده را برای رفع آلودگی هوا کافی ندانند، می توانند درخواست ميعاد اضافی را به اداره ملی حفاظت محیط زیست ارایه نمایند.

(۴) هر گاه مالکین یا مسؤلین مندرج فقره (۲) این ماده در ميعاد تعیین شده به رفع آلودگی هوا اقدام نه نمایند، اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند فعالیت آنها را متوقف و قضیه را با ارایه دلایل به مراجع عدلی و قضایی جهت اتخاذ تصمیم مقتضی محول نماید.

(۵) مالکین یا مسؤلین مندرج فقره (۳) این ماده می توانند بعد از اخذ اجازه مجدد از اداره ملی حفاظت محیط زیست به فعالیت خویش ادامه بدهند.

(۶) هر گاه مالکین یا مسؤلین مندرج فقره (۱) این ماده با وجود ابلاغ اداره ملی حفاظت محیط زیست به فعالیت خویش ادامه یا بدون اجازه مجدد به فعالیت آغاز نمایند، مطابق احکام این مقرر مجازات می گردند.

تعطیل فعالیت

ماده هجدهم:

اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند درحالات و شرایط جوی نامناسب، فعالیت تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر را که اثرات سوء داشته باشد، به طور عاجل الی رفع آن تعطیل نماید.

انتقال

ماده نوزدهم:

(۱) هر گاه کاهش یا از بین بردن آلودگی هوا ناشی از فعالیت تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر بدون انتقال تمام یا بخشی از آنها امکان پذیر نباشد و یا فعالیت آنها صحت و سلامت ساکنین محل را به خطر مواجه نماید، اداره ملی حفاظت محیط زیست با همکاری ادارات ذیربط طرح انتقال آنها را به محلات مناسب (ترجیحاً خارج از محلات مسکونی) تهیه و به شورای وزیران ارایه می نماید.

(۲) مالکین یا مسئولین تأسیسات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند بعد از تصویب شورای وزیران به انتقال تمام یا بخشی از تأسیسات مربوط اقدام نماید.

اعلان معیارها

ماده بیستم:

اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است معیارهای محیط زیستی لازم را از طریق وزارت های ذیربط به دارندگان جواز تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر اعلان نماید.

داشتن حق اعتراض

ماده بیست و یکم:

(۱) ساکنین محل می توانند به صورت انفرادی یا دسته جمعی علیه پروژه ها و پلانهای تأسیسات مندرج ماده چهاردهم این مقرر که باعث آلودگی بیش از حد مجاز هوا می گردد، مطابق احکام این مقرر اعتراض نمایند.

(۲) ساکنین محل مکلف اند از فعالیت های که باعث آلودگی بیش از حد مجاز هوا می گردد، به اسرع وقت به نزدیکترین دفتر اداره ملی حفاظت محیط زیست اطلاع دهند.

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است در حالات مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده مطابق احکام این مقرر به موضوع رسیدگی و تدابیر لازم اتخاذ نماید.

منع توريد مواد نفتی بی کیفیت

ماده بیست و دوم:

- (۱) توريد مواد نفتی بی کیفیت به کشور ممنوع است.
- (۲) وزارت های مالیه و تجارت و صنایع و اداره ملی ستندرد مکلف اند حکم مندرج فقره (۱) این ماده را تطبیق و به آگاهی عامه برسانند.
- (۳) وزارت های تجارت و صنایع و ترانسپورت و هوانوردی ملکی به همکاری وزارت های مالیه و امور داخله و اداره ملی ستندرد زمینه تبدیل سیستم وسایط نقلیه را از تیل دیزل و پترول به گاز مایع فراهم می نمایند.

پخش و انتشار مواد آلوده کننده

ماده بیست و سوم:

- (۱) پخش و انتشار هر نوع مواد آلوده کننده هوا بیش از حد مجاز توسط منابع تجارتي، خانگی و متفرقه در هوای آزاد ممنوع است.
- (۲) مالکین و مسئولین منابع تجارتي، خانگی و متفرقه مکلف اند ضمن اتخاذ تدابیر لازم جهت جلوگیری از انتشار دود، دوده و سایر مواد آلوده کننده در هوای آزاد، از سوخت مناسب ترجیحاً گاز مایع استفاده نمایند.
- (۳) مالکین و مسئولین منابع تجارتي، خانگی و متفرقه نمی توانند فضله های مربوط را در معابر عمومی و فضای باز انباشته یا حریق نمایند.
- (۴) شاروالی ها مکلف اند از سوختاندن تایر و روغنیات وسایط نقلیه و پلاستیک در داشهای خشت پزی و حمام ها جلوگیری نمایند.

فصل چهارم

کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا

ترکیب کمیسیون

ماده بیست و چهارم:

به منظور تأمین هم‌آهنگی میان وزارتها و ادارات ذیربط و نظارت از تطبیق احکام این مقررہ کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا تحت ریاست رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:

- ۱- معین وزارت صحت عامه به حیث معاون.
- ۲- معین وزارت امور خارجه به حیث عضو.
- ۳- معین وزارت امور داخله به حیث عضو.
- ۴- معین وزارت مالیه به حیث عضو.
- ۵- معین وزارت عدلیه به حیث عضو.
- ۶- معین وزارت تجارت و صنایع به حیث عضو.
- ۷- معین وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی به حیث عضو.
- ۸- معین وزارت اطلاعات و فرهنگ به حیث عضو.
- ۹- معین وزارت ارشاد، حج و اوقاف به حیث عضو.
- ۱۰- معین وزارت معارف به حیث عضو.
- ۱۱- معین وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.
- ۱۲- معین وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به حیث عضو.
- ۱۳- معین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري به حیث عضو.
- ۱۴- معین وزارت احیا و انکشاف دهات به حیث عضو.
- ۱۵- معین وزارت انکشاف شهری به حیث عضو.

۱۶- معین وزارت انرژی و آب به حیث عضو.

۱۷- معین وزارت معادن به حیث عضو.

۱۸- شاروال کابل به حیث عضو.

۱۹- رئیس اداره مستقل ستندرد به حیث عضو.

وظایف و صلاحیت های کمیسیون

ماده بیست و پنجم:

(۱) کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا دارای وظایف و صلاحیت های عمده ذیل می باشد:

۱- مطالعه و ارزیابی عوامل آلودگی هوا در سطح کشور و اتخاذ تدابیر لازم جهت کاهش و جلوگیری از آن.

۲- طرح پروگرام های تبلیغاتی و آگاهی عامه به منظور کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا.

۳- تأمین هم آهنگی میان وزارت ها و ادارات دولتی و غیر دولتی ذیربط به منظور کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا.

۴- وضع لوایح و طرز العمل ها به منظور تطبیق بهتر احکام این مقرر.

۵- ترتیب گزارش شش ماهه و سالانه اجراءات در مورد کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا و ارایه آن به شورای وزیران.

۶- انجام سایر وظایفی که از طرف شورای وزیران محول می شود.

(۲) طرز فعالیت کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا توسط لایحه که از طرف کمیسیون تصویب می شود، تنظیم می گردد.

مکلفیت وزارت صحت عامه

ماده بیست و ششم:

(۱) وزارت صحت عامه مکلف است فضله های مراکز صحتی دولتی را توسط وسایل تخنیکی مربوط حریق نموده و در مراکز صحتی شخصی از حریق آن مراقبت نماید.

(۲) وزارت های صحت عامه، امور داخله، مبارزه علیه مواد مخدر و مالیه و سایر ادارات ذیربط مکلف اند هر یک در ساحه مربوط قبل از هدر کردن یا حریق ادویه گذشته، مواد مخدر و سایر مواد مشابه در مورد محل مناسب موافقه کتبی اداره ملی حفاظت محیط زیست را کسب نمایند.

مکلفیت وزارت اطلاعات و فرهنگ

ماده بیست و هفتم:

وزارت اطلاعات و فرهنگ مکلف است به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست بر نامه های تنویری اذهان عامه را در مورد اضرار آلودگی هوا ترتیب و از طریق رسانه های همگانی پخش و نشر نماید.

مکلفیت وزارت امور خارجه

ماده بیست و هشتم:

وزارت امور خارجه مکلف است به منظور رعایت احکام این مقرر و سایر دستورالعمل های محیط زیستی که از طرف اداره ملی حفاظت محیط زیست و کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا وقتاً فوقتاً صادر می گردد، نمایندگی های سیاسی و سازمانهای بین المللی مقیم افغانستان را از طریق خویش طور کتبی مطلع نماید.

مکلفیت وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

ماده بیست و نهم:

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی مکلف است به منظور جلوگیری از آلودگی انتشارات یا امواج (تشعشعات) صوتی هوا در مناطق مسکونی تدابیر لازم را اتخاذ نماید.

مکلفیت وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ماده سی ام:

وزارت ارشاد، حج و اوقاف مکلف است برنامه های را مبنی بر ایراد موعظه ها و خطابه ها در رابطه به جلوگیری از آلودگی هوا توسط ملامامان و خطباء تنظیم و عملی نماید.

مکلفیت وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی

ماده سی و یکم:

وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی مکلف است به منظور کاهش آلودگی هوا پلان تدابیری در مورد سازماندهی حمل و نقل شهری و باربری را مطابق احکام این مقرر ترتیب و تطبیق نماید.

مکلفیت وزارت های معارف و تحصیلات عالی

ماده سی و دوم:

وزارت های معارف و تحصیلات عالی مکلف اند به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست برنامه های مناسب را غرض آگاه ساختن متعلمین و محصلین از اضرار آلودگی هوا و اثرات سوء ترتیب و تطبیق نمایند.

مکلفیت وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

ماده سی و سوم:

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مکلف است حین احداث فارم های مالداری و مرغداری و سایر تأسیسات مشابه که فعالیت آنها موجب آلودگی هوا گردد، موافقه اداره ملی حفاظت محیط زیست را کسب نماید.

مکلفیت وزارت انرژی و آب

ماده سی و چهارم:

وزارت انرژی و آب مکلف است حین تفتیش و سایل موتور دار (جنراتور های مربوط) با مفتشین اداره ملی حفاظت محیط زیست همکاری نماید.

مکلفیت سایر ادارات

ماده سی و پنجم:

وزارت ها و ادارات دولتی و غیر دولتی، مؤسسات، شرکت ها، سازمانهای و سایر اشخاص حقیقی و حکمی مکلف اند احکام این مقرر و سایر دستور العمل های محیط زیستی را که از طرف اداره ملی حفاظت محیط زیست و کمیسیون عالی جلوگیری از آلودگی هوا وقتاً فوقتاً صادر می گردد، رعایت نمایند.

فصل پنجم

مؤیدات

تأدیپ متخلفین وسایط نقلیه

ماده سی و ششم:

مالک یا راننده واسطه نقلیه موتور دار در صورت تخلف از احکام این مقررہ حسب ذیل از طرف مفتشین اداره ملی حفاظت محیط زیست جریمه نقدی می گردد:

- ۱- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۱) ماده ششم این مقررہ، مبلغ یکهزار افغانی.
- ۲- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۲ و ۳) ماده ششم این مقررہ، مبلغ یکهزار افغانی.
- ۳- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۴) ماده ششم این مقررہ، چهار صد افغانی.
- ۴- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۲) ماده نهم این مقررہ اشخاص حقیقی، مبلغ یکهزار افغانی و اشخاص حکمی مبلغ پنجاه هزار افغانی.

تأدیپ مالک یا مسؤل فابریکه یا کارخانه

ماده سی و هفتم:

مالک یا مسؤل فابریکه یا کارخانه در صورت تخلف از احکام آتی الذکر این مقررہ حسب ذیل از طرف مفتشین اداره ملی حفاظت محیط زیست جریمه نقدی می گردد:

- ۱- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۱) ماده سیزدهم این مقررہ، مبلغ دو صد هزار افغانی.
- ۲- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۳) ماده سیزدهم این مقررہ، مبلغ یکصد و پنجاه هزار افغانی.
- ۳- در صورت تخلف از حکم مندرج فقره های (۲ و ۳) ماده چهاردهم این مقررہ، مبلغ بیست هزار افغانی.

تخلف و تعقیب عدلی

ماده سی و هشتم:

اشخاص حقیقی یا حکمی که از حکم مندرج ماده بیست و دوم این مقررہ تخلف نمایند، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار گرفته و مواد نفتی بی کیفیت وارد شده مسترد می گردد.

تأديب مالک يا مسؤل منابع تجارتي، خانگي و ساير منابع

ماده سي و نهم:

مالک يا مسؤل منابع تجارتي، خانگي و ساير منابع در صورت تخلف از حکم مندرج فقره (۱) ماده بيست و سوم اين مقرر، حسب احوال از طرف مفتشين اداره مفتشين اداره ملي حفاظت محيط زيست ذيلاً جریمه نقدي می گردد:

۱- مالک يا مسؤل منابع خانگي و متفرقه مبلغ پنجصد افغانی.

۲- مالک يا مسؤل منابع تجارتي مبلغ ده هزار افغانی.

تأديب ممانعت تفتيش

ماده چلهم:

شخص حقيقي يا حکمی که مانع تفتيش مفتشين اداره ملي حفاظت محيط زيست گردد و يا در اجراء آنها د اخلال وارد نمايد، از طرف مفتشين مذکور حسب ذيل جریمه نقدي می گردد:

۱- در صورت ممانعت از نمونه برداري و يا اخلال آن، مبلغ ده هزار افغانی.

۲- در صورت ممانعت از تعيين حد آلودگي هوا، مبلغ پنج هزار افغانی.

۳- در صورت ارايه معلومات عاري از حقيقت، مبلغ چهار هزار افغانی.

تأديب متخلف

ماده چهل ويکم:

در صورت تکرار تخلفات مندرج مواد (۳۶، ۳۷، ۳۹ و ۴۰) اين مقرر متخلف دو چند جریمه نقدي می گردد.

تعقيب عدلي مفتش

ماده چهل و دوم:

هر گاه مفتشين اداره ملي حفاظت محيط زيست در اجراء و ظايف محوله اهمال و يا تخلف متخلفين را کتمان نمايند، مطابق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار می گيرند.

فصل ششم

احکام متفرقه

تاریخ آغاز تطبیق

مادهٔ چهل و سوم:

(۱) مالکین و رانندگان وسایط نقلیه مکلف اند در خلال مدت هشت ماه از تاریخ انفاذ این مقررہ احکام مربوط را تطبیق نمایند.

(۲) مالکین و مسئولین فابریکه ها، کارخانه ها، منابع تجاری، خانگی و متفرقه مکلف اند در خلال مدت دو ماه از تاریخ انفاذ این مقررہ، احکام مربوط را تطبیق نمایند.

صلاحیت مفتش

مادهٔ چهل و چهارم:

مفتش ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست وظایف و صلاحیت های خویش را مطابق حکم مادهٔ شصت و هفتم قانون محیط زیست اعمال می نماید.

تاریخ آغاز تفتیش

مادهٔ چهل و پنجم:

(۱) تفتیش مکلفیت های مندرج احکام این مقررہ و تأدیب متخلفین آن بعد از اكمال میعاد مندرج فقره های (۱ و ۲) مادهٔ چهل و سوم این مقررہ آغاز و تطبیق می گردد.

(۲) وزارت امور داخله، شاروالیها و سایر ادارات ذیربط مکلف اند به همکاری ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست در میعاد مندرج مادهٔ چهل و سوم این مقررہ تدابیر لازم را به منظور تطبیق احکام آن اتخاذ و عملی نمایند.

تحصیل جریمه های نقدی

مادهٔ چهل و ششم:

جریمه های نقدی مندرج این مقررہ طبق تعرفهٔ جداگانه که از طرف ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست و وزارت مالیه ترتیب می گردد، از طرف مفتشین ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست به همکاری وزارت امور داخله تحصیل و به حساب واردات دولت تحویل بانک می گردد.

انفاد

ماده چهل و هفتم:

این مقررہ از تاریخ نشر در جریدہ رسمی نافذ می گردد.

ACKU